

m.m. må være, at kommunerne i forbindelse med visitationen med betydelig sikkerhed har vurderet, at de personer, der tilmeldes AF, alene har ledighed som problem på tilmeldingstidspunktet.

b) Hvordan gennemføres rådighedskontrollen?

Ifølge forslaget gennemføres kontrollen af Arbejdsdirektoratet, der som institution under Beskæftigelsesministeriet har ansvaret for at følge lovgivningen på området.

Kontrollen vil dels blive tilrettelagt som en central stikprøvekontrol i første omgang udtaget blandt de underretninger, som AF sender til kommunerne om »negative hændelser«, dels som gennemgang af kontant- og starthjælpssager, som Arbejdsdirektoratet udtager til stikprøvekontrol ved besøg i kommunerne.

For at sikre en så smidig og enkel kommunikation som overhovedet muligt ved den centrale kontrol er det direktoratets hensigt, at kommunikationen så hurtigst muligt skal kunne foregå digitalt.

Kontrollen vil alene omfatte kommunernes rådighedsvurderinger og vil således ikke omfatte en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, retssikkerhedsloven m.v.

Det er væsentligt at sikre, at der er overensstemmelse mellem direktoratets vurderinger i kontrolsagerne og vurderingen i tilsvarende sager, der bliver behandlet i de sociale nævn og Ankestyrelsen. Det er derfor forudsat, at direktoratet kan indhente bistand fra Ankestyrelsen. Der vil være tale om en konsulentfunktion. Tilsvarende vil ankesystemets praksiskoordinering supplere direktoratets tilsyn, således at rådighedsvurderingen ikke generelt undtages fra praksiskoordineringen. Ankestyrelsen og direktoratet samarbejder derfor i de tilfælde, hvor der kan være sammenfaldende interesser.

Ankestyrelsen er sidste administrative ankeinstans på området og gennemfører allerede i dag undersøgelser af kommunernes administration. Styrelsen ligger således inde med en stor og aktuel faglig viden om praksis på området og om kommunernes administrativt generelt.

I det omfang en konkret sag, der er udtaget til efterkontrol, har været, samtidig er eller kommer under behandling i ankesystemet, vil sagen ikke blive behandlet i kontrollen.

Ifølge forslaget bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af kontrollen. Bemyndigelsen vil blive udnyttet til at fastsætte regler om den praktiske gennemførelse af både det centrale tilsyn og det tilsyn, der efter forslaget skal

ske ved besøg i kommunerne, fx om stikprøvernes omfang og sammensætning, tidsfrister og fremgangsmåden ved indsendelsen af sagerne. Reglerne vil blive fastsat efter høring af Beskæftigelsesrådet, herunder de kommunale parter, ligesom Datatilsynet vil blive inddraget med henblik på at sikre, at kravene i Persondataloven er opfyldt.

De sager, der kan udtages til kontrol, er sager, hvori der er truffet afgørelse efter rådigheds- og sanktionsreglerne efter lovens foreslåede ikrafttræden, dvs. efter 1. juli 2004. I det omfang, en tidligere hændelse kan have betydning for afgørelsen (fx fordi det er 2. gang inden for 12 måneder, en person har afvist et tilbud, jf. § 38 a, stk.2,) indgår den sagsbehandling, der vedrører den tidligere hændelse, dog også i kontrollen.

c) Retsvirkninger af rådighedskontrollen

Sigtet med den særlige kontrol vil efter forslaget først og fremmest være fremadrettet, og resultaterne skal anvendes til at sikre, at der fremover rettes op på eventuelle fejl i administrationen.

Arbejdsdirektoratet tildeles således ikke kompetence til at kunne ændre kommunernes afgørelser i forbindelse med kontrollen, og direktoratet vil heller ikke kunne anmode ankeinstanserne (de sociale nævn) om at tage bestemte afgørelser op til behandling. Tilsvarende er Ankestyrelsen ikke bundet af tilsynet og kan fx i forbindelse med en ankesag foretage den nødvendige helhedsvurdering af kontanthjælpsmodtagerens situation og i den forbindelse nå frem til en anden afgørelse end resultatet af direktoratets tilsyn.

Kontrollen vil gøre det muligt at tegne et billede af, hvordan kommunerne administrerer, og antallet og karakteren af eventuelle fejl vil kunne konstateres. Det vil således blive muligt at følge måltrettet op over for den enkelte kommune, ligesom det vil blive muligt at foretage en kvalitativ benchmarking, hvilket på arbejdsløshedsforsikringsområdet har vist sig at være et effektivt styringsinstrument. Det er hensigten, at resultaterne af kontrollen vil blive offentliggjort.

Hvis de ønskede/nødvendige effekter på kommunernes administration ikke kan opnås gennem den foreslåede model, kan det eventuelt i en senere fase overvejes, om direktoratet bør kunne ændre en afgørelse eller foranledige en afgørelse efterprøvet i ankeinstanserne, med deraf følgende retsvirkning, herunder økonomiske konsekvenser, for ydelsesmodtageren. En sådan udvidelse af kontrollens retsvirkninger vil kræve fornyet lovgivning.

Der vil blive givet en tilbagemelding på gennemgangen af sagerne til den enkelte kommune. I tilbagemeldingen vil direktoratet meddele, om de gennemgås-